

v nich krevní zástavy, tekuté a tuhé výpotky; a jsouli takové v nich: zdali povrch, říznutím neb nalomením vzniklý jest hladký, drobně neb hrubě zrnatý; zdali při vráznutí hned anebo při lehkém stisknutí mnoho neb málo vytéká syrovatiny drobně neb hrubopěnné, vodnaté neb krvavě barevné; zdali jest tkanina plic stísknuta, mozolovitě proměněna; zdali v ní jsou uloženy slitiny vápnité atd.: zdali jest viděti více neb méně větších neb menších ohnisk výpotků aneb doupat; co v těch doupatech jest a jaké mají stěny. Při tom má se vždy zevrubně fysiograficky popsati: v kterém křídle a laloku plicním, v které krajině a v jaké rozsáhlosti byla odchylka nějaká nalezena a částky ohráňené mají se určitě udati.

Krom toho se má zřetel míti: jaká jest blána slizná, co jest v průduškách obsaženo, a jak jsou široké, jakou mají formu a jak jsou rozvětveny; zdali jsou snad rozšířeny neb rozedmuty atd.; i má se na to hleděti: zdali jsou cevy plicní a zvláště tepny plicní nepravidelné.

§. 77.

Při vyšetřování osrdce náleží zevnitřně pozor míti: zdali jest na něm mnoho tuku nahrnutého; zdali není někde sklípkovatinou přirostlý; zdali jest jím srdce těsně neb volně obaleno; zdali jest příliš rozšířeno neb neobyčejně napnuto: zdali není osrdce poraněne raníci nástroji aneb vmáčknutými částkami kostí; zdali jest roztržen následkem násilného otřesení neb od smáčknutí těla. Na to se osrdce otevře; rozřízne se totiž v prostředku přední plochy 1—1½ palce nad tím místem, kde se připevňuje na branici a ne zcela až k tomu místu, kde se připevňuje na veliké cevy, a sice aby nevytékaly moky, ježto by tam snad náhodou byly. Aby se krev neb syrovatina, v osrdci obsažená náležitě zachovala, vyndá se srdce, pak se větší část oněch tekutin odstraní, jak to v §. 74. udáno a taktéž se ustanoví, mnoholi tekutin jest a jaké jsou. Po tom rozpáře se osrdí z jedné strany až k velikým cevám, z druhé až k branici, a popíše se: jsouli stěny jeho neobyčejně tlusté neb ztenčile; jsouli mezi vrstvami cizí hmoty; jestli na vnitřním povrchu hladké, drasnaté, kosmaté; jestli vnitřní povrch povlečen většími neb menšími vrstvami cizorodých útvarů; jestli místy aneb celé na srdce přirostlé a v jakém způsobu, totiž kratší neb delší, vláknatou neb páskovitou tkaninou nebo více neb méně tlustými vrstvami, ježto jsou protkány vloženými mázdrovitými patvorky aneb zrnky a plátky vápnitými. Též budiž uvedeno, jaké změny krom toho na osrdci jsou, pocházející od výpotků a patvorků atd.